

Збірник матеріалів
II науково-практичної міжвузівської
конференції
„Слов’янські народи в історичному
процесі: генезис проблеми”

(на основі школи
„Історії слов’янських народів”)

Керівник – заслужений діяч науки і техніки України,
член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук та
Міжнародної слов’янської академії, кандидат історичних наук, ректор
РДГУ, професор *Постоловський Руслан Михайлович*

За науковою редакцією члена-кореспондента,
професора *Р.М.Постоловського*

Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми:
Збірник матеріалів II науково-практичної міжвузівської конференції.
Вип.2. – Рівне: РДГУ, 2008. – 146 с.

Редакційна колегія:

- Постоловський Р.М.* - голова, кандидат історичних наук, професор,
член-кореспондент Міжнародної
слов’янської академії наук, ректор РДГУ
- Савчук П.О.* - заступник голови, кандидат історичних наук,
доцент кафедри всесвітньої історії РДГУ
- Гон М.М.* - відповідальний секретар, доктор політичних
наук, завідувач кафедри політичних наук,
професор кафедри всесвітньої історії
- Жилюк С.І.* - доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри релігієзнавства Національного
університету „Острозька академія”
- Шерстюк В.М.* - кандидат історичних наук, декан історико-
соціологічного факультету

Рецензенти:

- Савчук Б.О.* - доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри Прикарпатського національного
педагогічного університету
- Троян С.С.* - доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри міжнародних відносин і
країнознавства РІС КСУ

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного
гуманітарного університету
(протокол №10 від 30.05.2008 р.)

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки
авторів можуть не співпадати з позицією редколегії.

17. Bibliografie českých / československých dejin 1918-1995. Výber knih, VERUQtiku a cOinku vydaných v letech 1990-1995. sv.1. – Praha: USD, 1997. – 421 s.
18. Bibliografie českých / československých dejin 1918-1995. Výber knih, VERUQtiku a cOinku vydaných v letech 1990-1995. sv.2. – Praha: USD, 1997. – 148 s.
19. Dvoř aková V., Kunc J. O př echodech k demokracii. – Praha: SLON, 1994. – 156s.
20. Hamš ik D. Spisovatele a moc. – Praha, 1969. – 167 s.
21. Hejzlar Z. "PrazVNpjaro" 1968 a jeho odkaz: vyber VVDWtia NRPHQWiru z let 1970-1987. – Koln: Index, 1988. – 149 p.
22. Hruby P. On the road to a revolution: Czechoslovakia, 1960-1968. – New York: Columbia univers., 1969. – 63 p.
23. Kaplan K. Československa reforma roku 1968. – Praha, 1989. – 201 s.
24. Kohout L. Poznámky k programovým a politickým inicativám po lednovem plenu UV KSČ roku 1968. Proti novým legendám a mytům m ČS. vladnich propagandistů // Ze zásuvky i z bloku. – 1987. – № 61. – S.8.
25. Kural V. a kol. Československo roku 1968: v 2 d. – dil 1: obrodny process. – Praha: Parta, 1993. – 207 s.
26. Kusan V.V. The intellectual origins of the Prague spring: The development of reformist ideas in Czechoslovakia 1956-1967. – Cambridge: Univ. press, 2002. – 153 p.
27. Liehm A.J. "It Was You Who Did It" // Pehe J.,ed. The Prague Spring: a Mixed Legacy. – New York: Freedom House, 1988. – S. 83-106.
28. Mastny V. Czechoslovakia: crisis in world communism. – New York: Facts on File, 1972. – 392 p.
29. Mě chýř J. Na okraj legendy roku 1968 // Soudobe dě jiny. – 1993-1994. – Roč. 1, № 1. – S. 11-23.
30. Mencl V. a kol. Osm mě siců Pražského jará 1968. – Praha: Práce, 1991. – 271 s.
31. Moravec J. Antipoučení. – Praha: Naše vojsko, 1990. – 441s.
32. Nauman P. Nekolik poznámek k okrají legendy roku 1968 // Stř ední Evropa. – 1994. – Roč.10, № 40. – S.125-130.
33. Navratil J. Československo 1968, part 1. – Praha, 1993. – 189 s.
34. Parrish M. The 1968 Czechoslovak crisis; a bibliography, 1968-1970. – Santa Barbara: American Bibliographical Center, 1971. – 41 p.
35. Pauer J. Prague 1968: der Einmarsch des Warschauer Paktes: Hintergrunde, Planung, Durchführung. – Bremen: Ed. Temmen, 1995. – 415 p.
36. Pauer J. Exkurs o úloze Ludví ka Svobody v srpnových událostech 1968 // Promě ny Pražského jará 1968-1969. – Brno, 1993. – S. 187-204.
37. Pecka J. Odbory a heslo generální stávký v rezolucí ch z př elomu let 1968-1969 // Promě ny Pražského jará 1968-1969. – Brno, 1993. – S. 207-244.
38. Pithart P. Osmáš edesáty. – Praha: Rozmluvy, 1990. – 314 s.
39. Plevza V. Vzostupy a pády G.Husaka. – Bratislava, 1991. – 147 s.
40. Pravda A. Reform and change in the Czechoslovak political system: January-August 1968. – Beverly Hills: California Sage, 1975. – 274 p.
41. Prečan V. Češ i a slováci v dě jinach a perspektivy vzájemných vztahů // V kradeném čase. Výbě r ze studií článků a úvah z let 1973-1993. – Brno, 1994. – S. 497-501.
42. Prečan V. Gustáv Husák – prezidentem ČSSR // V kradeném čase. Výbě r ze studií článků a úvah z let 1973-1993. – Brno, 1994. – S.150-155.
43. Rupnik J. The Other Europe: The Rise and Fall of Communism in East-Central Europe. – New York: Pantheon Books, 1989. – 213 p.
44. Selucky R. Economic reforms of 1968 after Twenty Years // The Prague Spring: a Mixed Legacy. – New York: Freedom House, 1988. – P. 42-43.
45. Skilling, H. Gordon Czechoslovakia's Interperuted Revolution. – New Jersey: Princeton University Press, 1976. – 924 p.
46. Svitak I. "The Premature Perestroika" // Pehe J.,ed. The Prague Spring: a Mixed Legacy. – New York: Freedom House, 1988. – P. 135-151.
47. 6YWik I. The Czechoslovak experiment, 1968-1969. – New York: Columbia University Press, 1971. – 243 p.
48. The Prague Spring: a mixed legacy. Ed. by Jiri Pehe. – New York: Freedom house, 1988. – 223 p.
49. Williams K. The Prague Spring and its aftermath : Czechoslovak politics, 1968-1970. – Cambridge: Cambridge univ. press, 1999. – 270 p.
50. Vančura J. Nadě je a zklamání Pražské jaro 1968. – Praha: Mladá fronta, 1990 – 157s.
51. Vančura J. Poslední projev Františ ka Kriegla // Soudobé dě jiny. – 1993-1994. – Roč. 1, № 1. – S. 83-86.
52. Vančura J. K legendě 1968 // Soudobé dě jiny. – 1993-1994. – Roč. 1, № 2-3. – S. 357-358.
53. Vondrova J. Pražské jaro 1968 // Deset let Soudobých dě jin. Jednání sekce Soudobé dě jiny na VII sjezdu českých historiců . – Praha: USD, 2001. – S.110-116.
54. Vondrová J., Navratil J., Moravec J. Komunistická straná Československa. Ediční ř ada Prameny k dě jinám československé krize v letech 1967–1970., dil 9, sv.1: Pokus o reformu (ř íjen 1967–kvě ten 1968). – Praha-Brno: USD-Doplňk, 1999. – 547 s.
55. Zeman Z. A. Prague spring. – New York: Hill and Wang, 1969. – 167 p.
56. Žatkuliak J. Ku vzniku česko-slovenskej federácie roku 1968 // Idea Československa a stř ední Evropa. – Brno: Doplňk, 1994. – S. 174-177.
57. Dvoř akova Z. ČWHQio Klubu 231 // Svobodný Jtř ek. – 1990. – Roč.1, № 10. – S. 7.
58. Ji ONRYiE. Josef Smrkovský – drama svedomí // Reportér. – 1990. – Roč. 5, № 10. – S. 19.
59. Kaplan K. Cesty podivnych reforem // Reporter. – 1990. – Roč. 5, № 5, př il. – S. 1-16.
60. Procházka J. Evangeličtí a katoličtí duchovní v roce 1968 // Kř est'anská revue. – 1994. – Roč.61, № 1. – S.22-24.
61. Рейман М. „Пражская весна” и гражданское общество // [http:// liber.rshu.ru / Conf / FreedomII / reiman.htm](http://liber.rshu.ru/Conf/FreedomII/reiman.htm) – 14.03.2006 – 20-30

УДК 94 (437.1), „1989”

А.В.Слесаренко

КЛУБ „ОБРОДА” („ВІДРОДЖЕННЯ”) В СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ У ЧЕСЬКІХ ЗЕМЛЯХ 1989 Р.

Каталізатором активізації суспільно-політичного життя в Чехословаччині другої половини 1980-х років став розвиток незалежних громадянських ініціатив. Ще весною 1987 р. існували лише

дві постійно діючі громадянські ініціативи - Хартія-77 і Комітет захисту незаконно переслідуваних [1,19]. Упродовж 1988-1989 рр. виникає ціла система незалежних ініціатив, які мали власну інформаційну базу і впроваджували свої ідеї в суспільство за допомогою друкованих (самвидавничих) органів (наприклад, “Лідове новини” (“Lidove noviny”), “Братиславські листи” (“Bratislavske listy”), а також через закордонні радіостанції.

Зростала не лише кількість учасників громадянських ініціатив, але й відбувалася політизація їх програм. У ряді програмних заяв даних угруповань чи їх представників відкидався принцип так званої керівної ролі компартії як невідповідний принципу рівноправності громадян і кодексу громадянських і політичних прав. Віддзеркалюючи настрої чехословацької опозиції, підтримуючи гуманістичні і демократичні цінності та традиції, громадянські ініціативи прагнули охопити своїм впливом усі суспільні верстви країни.

Наприкінці 1988 р. – на початку 1989 р. організаційно сформувався Клуб за соціалістичну перебудову - “Оброда” (“Відродження”), який згуртував колишніх членів Комуністичної партії Чехословаччини (КПЧ), активістів „Празької весни” 1968 р. Програмний документ ініціативи – Проголошення Підготовчого комітету Клубу за соціалістичну перебудову - “Оброда” - було ухвалено у лютому 1989 р. [5]. Висловлюючи підтримку демократичним процесам, розпочатим у Радянському Союзі, Проголошення розглядало їх як “початок нового етапу розвитку світового соціалізму, демократичного відродження комуністичних партій і режимів у Східній Європі” [3,49]. Основною ціллю ініціативи документ визначив “сприяння досягненню домовленості між всіма суспільними верствами і групами, ідеологічними і політичними течіями з метою створення політичної атмосфери, сприятливої для процесу перебудови. Напругу всередині суспільства, зокрема, між керівним центром і значною частиною громадськості, включаючи громадянські ініціативи, необхідно ліквідувати. Відсутність діалогу з неформальними об’єднаннями і репресії проти них блокують демократичний розвиток, погіршують суспільну обстановку. Клубу “Оброда” своєю соціалістичною альтернативою перебудови політики, економіки і культури прагне допомогти здолати існуючі суперечності всередині суспільства і знайти зручну концепцію демократичного устрою відносин у державі, яку б сприйняли всі прогресивні громадяни” [3,50].

Керівний орган Клубу “Оброда” – виконавчий комітет – було обрано на засіданні 17 червня 1989 р., яке відбулося в напівлегальних

умовах у будинку Я. Урбана на Малій Страні у Празі. До його складу увійшли М. Гаск (голова), В. Менцл, Й. Доманські (заступники), В. Колмістр, А. Бейчік, Ч. Цісарж, М. Грегр, З. Граділак, К. Немец, В. Шілган, Я. Урбан, В. Врабец. Влітку – восени 1989 р. активно брали участь у діяльності “Оброди” майже 500 осіб. Крім празького і брненського відділень, функціонували ініціативні групи в ряді інших чеських і моравських міст [3,12]. Поширення інформації взяли на себе журнали “Діалог” (“Dialog”) та “Імпульс” (“Impuls”).

У Словаччині колишні комуністи-реформатори об’єдналися у Клуб словацького відродження 68-69, який з’явився у травні 1989 р. (організаційно оформився у грудні 1989 р.). Його діяльність зосереджувалася на критиці режиму „нормалізації”, співробітництві з Хартією-77 та Клубом „Оброда”. Репрезентантами ідей демократичного соціалізму, „соціалізму з людським обличчям” виступали О. Дубчек, І. Лагула, Г. Кочтух, Я. Угер.

Пріоритетне місце у діяльності Клубу “Оброда” займали теоретична праця, організація дебатів, семінарів. Активісти ініціативи провели низку дебатів, присвячених обговоренню книги генерального секретаря ЦК КПРС М. Горбачова “Перебудова і нове мислення для нашої країни і для всього світу” (вийшла у чеському перекладі у 1987 р.) та подій “Празької весни” 1968 р.

На відміну від інших громадянських ініціатив, у програмних документах і діях Клубу “Оброда” чітко прослідковується спрямованість до конкретної політичної активності (крім зустрічей з представниками КПЧ, намагання встановлення контактів з певними групами партій Національного фронту) і формулювання конкретної програми з ретельно обміркованими уявленнями про напрями і способи трансформації існуючої системи. Програмні проекти здебільшого базувалися на соціалістичній ідеології, передбачали подальшу екзистенцію “соціалістичної співдружності”, Організації Варшавського Договору, Національного фронту, запровадження “ринкового регулювання планової економіки”. Активіст “Оброди” Ч. Цісарж згадував: “Ми прагнули на сучасній основі відродити ідеї 1968 р.” [2,363].

У більшості випадків позиція “Оброди” проти режиму була тотожною позиції інших опозиційних груп. Разом з тим, в окремих формулюваннях можна відстежити певне дистанціювання від деяких опозиційних течій (йдеться в них про “конструктивну опозицію”, “прагнення співпрацювати”; про те, що “Оброда” не вилучає із співпраці нікого, “хто виступає за дотримання Конституції і законів”; про те, що “Оброда” не прийме “допомоги від тих, хто виступає проти

соціалізму”). У питаннях тактики опозиційної діяльності, які були, особливо навесні і влітку 1989 р., в опозиційному таборі предметом гострих суперечок і дискусій, Клуб “Оброда” займав крайню позицію своїм негативним ставленням до демонстрацій (перед 1 травнем і 21 серпнем 1989 р.) та бажанням вести діалог з органами КПЧ [3,13-14].

Контактуючи з іншими громадянськими ініціативами, “Оброда” прагнула встановити зв’язки з керівництвом КПЧ і погоджувалася підтримати його реформаторські дії, які б сприяли “ліквідації кризи і демократичному вирішенню проблем”. Один з лідерів “Оброди” В. Менцл 21 лютого 1989 р. зустрівся з Й. Боухалом, працівником апарату ЦК КПЧ, і у тригодинній розмові обговорив можливості співпраці. Однак, до реальної взаємодії сторін справа не дійшла.

Розглядаючи “Оброду” як потенційно “найбільшого конкурента”, консервативне керівництво КПЧ побоювалося зростання популярності програми організації серед партійного активу та населення. Ідеологічна комісія ЦК КПЧ на засіданні 17 жовтня 1989 р. констатувала: “Концепції реформаторського соціалізму” і “демократичного соціалізму”, викладені у документах Клубу “Оброда”, є дуже привабливими для різних верств суспільства, особливо, для інтелігенції. Політична програма організації містить ідеї соціал-демократії, лібералізму та ідеї Т.Г. Масарика. При критиці сучасних проблем вона здатна негативно впливати на свідомість громадян” [4,68-69]. У ситуаційних оглядах, які Державна безпека з березня 1989 р. пред’являла найвищим функціонерам режиму, діяльність “Оброди” документувалася чи не найдетальніше з-поміж опозиційних груп [3,14].

Загалом, побоювання функціонерів КПЧ, що Клуб “Оброда” своєю програмою вплине на громадськість, не виправдалися. Більшість громадян у поверненні до ідей 1968 р. не вбачала виходу з існуючої суспільної кризи. Вплив “Оброди” обмежувався вузькою верствою комуністів-реформаторів. Незважаючи на те, що Клуб „Оброда” став одним із засновників Громадянського форуму, його вплив на перебіг „оксамитової революції” 1989 р. в Чеських землях виявився мінімальним.

Джерела та література

1. Революции 1989 года в странах Центрально-Восточной Европы: взгляд через десятилетие // Славяноведение. – 1999. - № 6. – С. 3-31.
2. Цісарж Ч. Про причини та передумови “оксамитової революції”. Фрагменти інтерв’ю журналу “Комуніст” (грудень 1989 р.) // Страшний С.Ю., Пугач Є.П. Політичні кризи та антитоталітарні рухи у країнах Східної Європи (50-80-ті роки ХХ ст.). Хрестоматія за спецкурсом для студентів історичного ф-ту Харківського державного ун-ту. – Х.: АТ “Бізнес Інформ”, 1998. – С. 362-364.
3. Obroda-Klub za socialistickou př estavbu. Dokumenty / Sest. Z. Kokoš kova, S. Kokoš ka; úvod O. Tů ma / Ústav pro soudobe dejiny AV ĀR. - Praha: Maxdorf, 1996. – 211 s.

4. Otámal M. Opozice, moc, společnost 1969-1989. Př ispevek k dejinam “normalizace” / Ústav pro soudobe dejiny AV ĀR. - Praha: Maxdorf, 1994. – 123 s.

5. Programove prohláš eni př ipravného výboru Klubu za socialistickou př estavbu Obroda, junž tato iniciativa poprvé vystoupila na veř ejnost (1989, únor [počatek], [Praha]) // Obroda-Klub za socialistickou př estavbu. Dokumenty / Sest. Z. Kokoš kova, S. Kokoš ka; úvod O. Tů ma / Ústav pro soudobe dejiny AV ĀR - Praha: Maxdorf, 1996. – S. 48-51.

УДК 322 (477) „1917/1921”

А.Р.Кукурудза

ІНСТИТУЦІЙНІ РИСИ АВТОКЕФАЛЬНИХ ЗМАГАНЬ В УКРАЇНІ 1917-1921 РР.

Ідея автокефалії Української православної церкви на момент початку національно-визвольного руху в 1917 р. не набула відразу широкого поширення на відміну від популярних гасел про демократизацію, українізацію та оновлення церковного життя. Ситуацію ускладнювало й те, що єпископат РПЦ в Україні виступав проти будь-яких змін. Але найбільш радикальна група українського духовенства відразу усвідомлювала необхідність здобуття церковної автокефалії та розпочала боротьбу за її здобуття. Впродовж 1917 - 1921 рр. таким осередком була Всеукраїнська Православна Церковна Рада (ВПЦР) [13, с. 48]. Саме її ініціативність змусила церковне керівництво в Москві згадати про українське питання, а патріарху Тихону довелося дати згоду на проведення Всеукраїнського Собору [7, с. 160]. Але внутрішньоцерковний динамізм сприяв перетворенню національно-культурних вимог на вимоги організаційного оформлення Української православної церкви [7, с. 148]. За умови консолідації значної частини духовенства і церковної ієрархії на проросійських, консервативних позиціях у поборників церковного унезалежнення залишався один шанс - залучення до боротьби мирян та рядового духовенства, які перебували на хвилі національного піднесення та стали головними носіями революційних ідей. Саме через провідну роль рядових діячів та байдужість ієрархії ВПЦР стала ієрархічно нижчою ланкою щодо архієреїв, об’єднавши в своєму складі переважно священиків і мирян. Маючи на меті проголошення автокефалії УПЦ, вона все ж ще не була Церквою, бо не мала власної ієрархії [13, с. 35]. Протягом 1919-1920-их років поновлена ВПЦР, успадкувавши функції своєї попередниці, проводила велику роботу у справі українізації церковного життя. Богослужбова практика в українізованих парафіях зазнала великих змін, пов’язаних з українізацією Церкви. Масштаби цього процесу неабияк турбували ієрархів РПЦ, про це повідомляє в листі архієпископ

Постоловський Руслан Михайлович – заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук та Міжнародної слов'янської академії, кандидат історичних наук, ректор РДГУ, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії РДГУ

Савчук Петро Оксентійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії РДГУ

Сєєрова Ольга Владиславівна – доцент кафедри всесвітньої історії РДГУ

Слесаренко Андрій В'ячеславович – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри всесвітньої історії РДГУ

Шеретюк Валерій Миколайович – кандидат історичних наук, декан історико-соціологічного факультету, доцент кафедри історії України РДГУ

Шмид Олександр Павлович – аспірант кафедри історії України РДГУ

ЗМІСТ

Постоловський Р.М.
НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНІ ТРАДИЦІЇ ЧЕСЬКОГО
НАРОДУ В ІСТОРИЧНІЙ ПАМ'ЯТІ СУСПІЛЬСТВА 3

Шеретюк В.М.
РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК У ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ПЕТРА I..... 18

Савчук П.О.
ОБЛАШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ З ПОЛЬЩІ І
ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД..... 28

Гон М.М., Постельжук О.П.
ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА УНІЯ:
МОДЕЛЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО УГОДОВСТВА..... 37

Сєєрова О.В.
ДЕКАБРИСТСЬКІ АРТІЛІ У СИБІРУ 42

Мельничук П.У.
БУРЕМНИЙ 1918 РІК НА ВОЛИНІ (ДО 90-РІЧЧЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (УД) П.СКОРОПАДСЬКОГО)..... 48

Десятничук І.О.
ІСТОРИОГРАФІЯ „ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ”:
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОСМИСЛЕННІ ПРОБЛЕМИ 56

Слесаренко А.В.
КЛУБ „ОБРОДА” („ВІДРОДЖЕННЯ”) В СУСПІЛЬНО-
ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ У ЧЕСЬКИХ ЗЕМЛЯХ 1989 р..... 64

Кукурудза А.Р.
ІНСТИТУЦІЙНІ РИСИ АВТОКЕФАЛЬНИХ ЗМАГАНЬ
В УКРАЇНІ 1917-1921 рр. 68

Мартинчук І.І.
ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ЕВОЛЮЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ
ПОЛІТИКИ СЛОВАЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В 1993-1995 рр. 75

Ворон О.П. РОЛЬ І МІСЦЕ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ЖІНОК У СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ МІЖВОЄННОЇ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ (1918 – 1938 рр.).....	81
Шмид О.П. ЗРОСТАННЯ РОСІЙСЬКОГО ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ НА ВОЛИНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.....	90
Петлюк І.В. БОСНІЯ І ГЕРЦЕГОВИНА В ДИПЛОМАТИЧНІЙ КАЗУЇСТИЦІ ВЕЛИКИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ 1875 - 1878 рр.....	97
Іванченко О.В. СПІВПРАЦЯ ВИШЕГРАДСЬКИХ ДЕРЖАВ У ГРУПІ В ПЕРІОД З 1991 ПО 1995 РІК.....	107
Долганов П.С. ЕКОНОМІЧНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ: ГЕНЕЗИС ТА ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ПРОСТІР ФУНКЦІОНУВАННЯ (ХVІІІ – ПЕРША ТРЕТИНА ХХ).....	113
Дубравська А.М. СЕЛО МАЛІ ДОРОГОСТАЇ МЛИНІВСЬКОГО РАЙОНУ В ХVІ – ХІХ СТОЛІТТІ: ПОГЛЯД КРИЗЬ ВІКИ.....	121
Бондар А. „ГОЛОДОМОР НА ПОДІЛЛІ 1932-1933 Р.Р.”.....	128
Мишков В. ЗАХІДНИЙ ВПЛИВ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ЦЕРКОВНОГО РОЗКОЛУ В МОСКОВСЬКОМУ ЦАРСТВІ В ХVІІ СТОЛІТТІ ...	137
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	144
ЗМІСТ.....	146

Наукове видання

Збірник матеріалів
Другої науково-практичної міжвузівської конференції
„Слов’янські народи в історичному процесі:
генезис проблеми”

Випуск 2

Укладачі : Шеретюк В.М., Савчук П.О.

Відповідальний за випуск – Шеретюк В.М.
Відповідальний редактор – Кревська Г.А.
Комп’ютерна верстка – Писарець С.М., Самсонюк В.Б.
Комп’ютерний макет – Третяк О.Ю.

Слов’янські народи в історичному процесі: генезис проблеми:
Збірник матеріалів II науково-практичної міжвузівської конференції.
Вип.2. – Рівне: РДГУ, 2008. – 146 с.

Підписано до друку 10.09.2008 р. Формат 60x84 1/16.
Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.
Друк різнографічний. Умовн. друк. арк. 13,9. Зам.№ 60 /1.
Наклад 300 прим.

Адреса редакції: кафедра всесвітньої історії,
Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. С.Бандери, 12, м. Рівне.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету